

Το IGHG και το Cochrane Childhood Cancer, παρακολουθούν προσεκτικά τις ταχέως αναδυόμενες ιατρικές αναφορές για τον COVID-19 και θα ενημερώσουν αυτή την ανακοίνωση όταν θα είναι διαθέσιμες νέες πληροφορίες. Παρακολουθήστε την ιστοσελίδα www.ighg.org για μελλοντικές ενημερώσεις.

Σκοπός

Γνώσεις

Ο σκοπός αυτής της ανακοίνωσης είναι να παρέχει καθοδήγηση στους επιβιώσαντες καρκίνου παιδικής, εφηβικής και νεανικής ηλικίας, αλλά και στους ενήλικες, όσον αφορά τον κίνδυνο και τα επιπλέον προληπτικά μέτρα όσον αφορά τη νόσο από τον νέο κορωνοϊό (COVID-19). Ως επιβιώσαντες καρκίνου παιδικής, εφηβικής και νεανικής ηλικίας, ορίζονται τα άτομα οποιασδήποτε ηλικίας που έχουν διαγνωσθεί με καρκίνο πριν από την ηλικία των 25 ετών και έχει παρέλθει τουλάχιστον ένα έτος από την ολοκλήρωση της θεραπείας τους.

Δεν υπάρχουν αρκετά γνωστά στοιχεία από τη βιβλιογραφία για την πορεία του COVID-19 στους επιβιώσαντες καρκίνου, επομένως οι πληροφορίες που παρέχονται σε αυτή την οδηγία προέρχονται κυρίως από δεδομένα των Εθνικών Υπηρεσιών Υγείας και του Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (Π.Ο.Υ.) σχετικά με την COVID-19 στο γενικό πληθυσμό.

Σύσταση 1

Ποιοι επιβιώσαντες έχουν υψηλότερο κίνδυνο;

Με βάση τις ιατρικές πληροφορίες σχετικά με τον COVID-19 στον γενικό πληθυσμό, οι επιβιώσαντες καρκίνου με συγκεκριμένες καταστάσεις υγείας όπως περιγράφονται στον παρακάτω πίνακα, μπορεί να έχουν μεγαλύτερο κίνδυνο ως προς την πορεία τους σε περίπτωση νόσου από COVID-19, ειδικά εάν παρουσιάζουν περισσότερες από μία από αυτές τις καταστάσεις.

Επιπρόσθετα, η ηλικία άνω των 60 ετών αποτελεί έναν ακόμη επιβαρυντικό παράγοντα, γεγονός που φαίνεται να οφείλεται σε πιθανά υποκείμενα νοσήματα που συνήθως εμφανίζουν τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας. Άτομα με νοσήματα και/ή χρήση φαρμάκων που επηρεάζουν τη λειτουργία του ανοσοποιητικού συστήματος μπορεί να παρουσιάσουν σοβαρότερη νόσο από COVID-19.

Καταστάσεις ¹ αυξημένου κινδύνου κατά την εκδήλωση COVID-19, σύμφωνα με τις Εθνικές Υπηρεσίες Υγείας και τον Π.Ο.Υ.	Καταστάσεις αυξημένου κινδύνου κατά την εκδήλωση COVID-19, σε άτομα που έχουν λάβει θεραπεία λόγω κακοήθειας
Καρδιαγγειακές παθήσεις, όπως: <ul style="list-style-type: none"> Καρδιακή ανεπάρκεια υπό φαρμακευτική αγωγή Ιστορικό εμφράγματος του μυοκαρδίου 	Καρδιαγγειακές παθήσεις, όπως: <ul style="list-style-type: none"> Μυοκαρδιοπάθεια (ασθένεια των καρδιακών μυών) μετά από θεραπεία με ανθρακυκλίνη Ασθένεια στεφανιαίας αρτηρίας μετά από ακτινοθεραπεία θώρακος.
Χρόνιες διαταραχές πνευμόνων, όπως: <ul style="list-style-type: none"> Χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια (ΧΑΠ) Σοβαρό άσθμα Οποιαδήποτε ασθένεια των πνευμόνων που προκαλεί χρόνια δύσπνοια, δυσκολία στην αναπνοή ή απαιτεί θεραπεία οξυγόνου 	Χρόνιες διαταραχές πνευμόνων, όπως: <ul style="list-style-type: none"> Πνευμονική ίνωση (ουλές) μετά από βλεομυκίνη ή ακτινοθεραπεία θώρακος. Χρόνια πνευμονική νόσος μετά από μεταμόσχευση μυελού των οστών
Σακχαρώδης Διαβήτης	Σακχαρώδης Διαβήτης μετά από ακτινοβολία στην κοιλιακή χώρα (περιοχή παγκρέατος)
Καταστάσεις ή/και χρήση φαρμάκων που επηρεάζουν τη λειτουργία του ανοσοποιητικού συστήματος, όπως: <ul style="list-style-type: none"> Τρέχουσα θεραπεία για καρκίνο Μεταμόσχευση οργάνων. Ανοσολογικές διαταραχές. 	Καταστάσεις ή/και χρήση φαρμάκων που επηρεάζουν τη λειτουργία του ανοσοποιητικού συστήματος, όπως: <ul style="list-style-type: none"> Συνεχιζόμενη θεραπεία για νέο ή υποτροπιάζων καρκίνο Ιστορικό μεταμόσχευσης οργάνων λόγω καρκίνου ή βλάβης από θεραπεία καρκίνου (για καρδιά, νεφρά ή ήπαρ) Χρόνια ασθένεια μοσχεύματος έναντι ξενιστή

¹ Οι ακόλουθες καταστάσεις / παράγοντες, που έχουν αναφερθεί ότι αυξάνουν τον κίνδυνο για σοβαρή πορεία της COVID-19, αναφέρθηκαν λιγότερο συχνά από εθνικές υπηρεσίες υγείας ή ιατρικές αναφορές: νεφρική νόσος, υπέρταση, ηπατική νόσος, παχυσαρκία, εγκυμοσύνη, διαταραχές του αίματος, νευρολογικές δυσλειτουργίες, ασπληνία, υποσπληνία, υψηλό BMI, άρρεν φύλο και χρήση αναστολέων ACE ή ιβουπροφαίνης. Ο IGHG και το Cochrane Childhood Cancer θα παρακολουθούν την ιατρική βιβλιογραφία για όλες αυτές τις καταστάσεις / παράγοντες και θα αναθεωρήσουν τις συστάσεις καθώς γίνονται διαθέσιμες νέες πληροφορίες. Ο υψηλότερος κίνδυνος δευτερογενών βακτηριακών λοιμώξεων θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για τους επιζώντες με ασπληνία, υποσπληνία.

Σύσταση 2

Ποια μέτρα πρέπει να ληφθούν από τους επιβιώσαντες;

Όλοι οι επιβιώσαντες καρκίνου παιδικής, εφηβικής και νεανικής ηλικίας θα πρέπει να ακολουθούν τις γενικές συστάσεις, όπως κοινωνική αποστασιοποίηση, συχνό πλύσιμο των χεριών κ.λπ., όπως αυτές ορίζονται από τις εθνικές ή/και τις τοπικές αρχές.

Σύσταση 3

Ποια επιπρόσθετα μέτρα πρέπει να ληφθούν από τους επιβιώσαντες που διατρέχουν υψηλό κίνδυνο;

Οι επιβιώσαντες που διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο εμφάνισης σοβαρής νόσου λόγω COVID-19 (όπως περιγράφεται στον παραπάνω Πίνακα) πρέπει να:

- Συνεχίσουν να ασκούν αυστηρή κοινωνική αποστασιοποίηση, συχνές πλύσιμο των χεριών, κλπ, όπως συνιστάται από τις εθνικές ή / και τοπικές αρχές.
- Για ένα μικρό αριθμό επιβιωσάντων, αυτό μπορεί να απαιτήσει τη συνέχιση της κοινωνικής απομόνωσης ή θωράκιση, όπως συνιστάται από το γιατρό ή / και εθνικών ή / και τοπικών αρχών.
- Πραγματοποιούν απομακρυσμένη εργασία, εάν η εργασία τους αφορά δημόσιους χώρους.
- Ενθαρρύνουν τα μέλη της οικογένειάς τους που επισκέπτονται ή εργάζονται σε δημόσιους χώρους να προσέχουν ιδιαίτερα ώστε να μειώσουν τον κίνδυνο έκθεσης και μετάδοσης του COVID-19.
- Αποφεύγουν την επαφή με μέλη της οικογένειάς τους που έχουν συμπτώματα ή έχουν διαγνωστεί με COVID-19, και να:
 - Απομονώσουν τα μέλη της οικογένειας που νοσούν ή να μετακινηθούν σε άλλη τοποθεσία, εάν είναι εφικτό
 - Εφαρμόσουν τη χρήση μάσκας στα μέλη που νοσούν
 - Αυξήσουν τη συχνότητα πλυσίματος των χεριών και τον καθαρισμό σκληρών επιφανειών με απολυμαντικά.

Σύσταση 4

Τι πρέπει να κάνει ένας επιβιώσαντας υψηλού κινδύνου, ο οποίος είναι άρρωστος;

Στην περίπτωση που κάποιος διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο να εμφανίσουν πιο σοβαρή νόσο λόγω COVID-19 πρέπει να:

- Ζητήσουν έγκαιρα ιατρική συμβουλή, εάν εμφανίσουν συμπτώματα που μπορεί να σχετίζονται με τον COVID-19.
- Ενημερώσουν τους παρόχους υγειονομικής περίθαλψης σχετικά με το ιστορικό του καρκίνου τους και άλλες καταστάσεις υγείας που έχουν συνδεθεί με υψηλότερο κίνδυνο εμφάνισης επιπλοκών λόγω COVID-19.
- Καλέσουν το γιατρό τους ή το τμήμα έκτακτης ανάγκης για οδηγίες, εάν τα συμπτώματά επιδεινωθούν (π.χ. πυρετός, δυσκολία στην αναπνοή, σύγχυση κλπ.) και αισθάνονται ότι χρήζουν περαιτέρω αξιολόγησης.

Σύσταση 5

Ποιες είναι οι άλλες επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19;

Επιζώντες, γονείς και αδέρφια:

- Να γνωρίζετε ότι οι αλλαγές και η αβεβαιότητα που προκαλούνται από την πανδημία μπορεί να προκαλέσουν αυξημένο άγχος, αγωνία και άλλες συναισθηματικές επιπτώσεις.
- Ακολουθήστε τις στρατηγικές αντιμετώπισης που προτείνουν εθνικοί / τοπικοί οργανισμοί υγείας, όπως: [Κορωνοϊός \(COVID-19\): Οδηγίες Ψυχολογικής Υποστήριξης των Πολιτών](#)
- Επικοινωνήστε με τις τοπικές υπηρεσίες ψυχικής υγείας εάν χρειάζεστε βοήθεια για την αντιμετώπιση της αγωνίας, του άγχους ή άλλων συναισθηματικών ανησυχιών.

IGHG: International Late Effects of Childhood Cancer Guideline Harmonization Group (www.ighg.org)

IGHG COVID-19 working group: **Chairs:** Leontien Kremer, Melissa Hudson. **Core group:** Saro Armenian, Rod Skinner, Matt Ehrhardt, Claudia Kuehni, Renée Mulder, Elvira van Dalen, Helena van der Pal. **Coordinators:** Lisanne Verbruggen, Yuehan Wang. **Members:** Edit Bardi, Claire Berger, Elio Castagnola, Adam Glaser, Gabrielle Haeusler, Jaap den Hartogh, Riccardo Haupt, Lars Hjorth, Miho Kato, Tomáš Kepák, Thorsten Langer, Miho Maeda, Monica Muraca, Paul Nathan, Vesna Pavasovic, Satomi Sato, Lillian Sung, Wim Tissing, Anne Uyttebroeck, Andreas Groll, Judith Gebauer, Katie Devine, Katja Baust, Gisela Michel, Fiona Schulte, Jordan Gilleland.

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε: L.C.M.Kremer@prinsesmaximacentrum.nl & Melissa.hudson@stjude.org

Σύνοψη των παραγόντων κινδύνου για σοβαρή πορεία του COVID-19 στον γενικό πληθυσμό, αναφέρθηκαν σε ιατρικές πληροφορίες από 15 εθνικές υπηρεσίες υγείας και τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (ΠΟΥ):

n=16 Μεγαλύτερης ηλικίας(GER, AUT, WHO, CZ, US, CH, CAN, BE, UK, NL, IT,FR, SE, AUS, China, JP)

n=14 Σακχαρώδης Διαβήτης (UK, CH, WHO, IT, FR, CZ, AUT, AUS, BE, US, NL, JP, GER, SE)

n=14 Καρδιαγγειακές παθήσεις (UK, NL, CZ, AUT, BE, US, CH, GER, AUS, WHO, JP, SE, IT, FR)

n=14 Παθήσεις πνευμόνων (UK, US, NL, BE, CH, IT, CZ, GER, AUS, WHO, AUT, SE, FR, JP)

n=13 Ενεργή θεραπεία Καρκίνου(UK, NL, CH, WHO, GER, AUT, AUS, IT, FR, BE, JP, CZ, SE)

n=11 Ανοσολογικές διαταραχές ή Μεταμόσχευση οργάνων(UK, SE, US, NL, CH, GER, AUT, FR, JP, BE, AUS)

n=10 Παθήσεις νεφρών (UK, AUT, SE, NL, BE, IT, FR, US, CZ, JP)

n=9 Υψηλή αρτηριακή πίεση(CH, WHO, IT, JP, CZ, GER, AUT, SE, FR)

n=7 Παθήσεις ήπατος(UK, GER, AUT, SE, US, IT, FR,NL)

n=6 Εγκυμονούσες (UK, US, WHO, AUS, SE, FR, IT,CZ,NL)

n=6 Υπέρβαροι (UK, US, FR, IT, CZ,NL)

n=4 Αιματολογικές παθήσεις(UK, US, NL, BE)

n=3 Χρόνιες νευρολογικές παθήσεις(UK, IT,JP)

n=3 Προβλήματα με τη σπλήνα(UK, SE,NL)

n=3 Καπνίζοντες (GER, US, JP)

n=1 Άρρενες (IT)

AUS = Αυστραλία, AUT = Αυστρία, BE = Βέλγιο, CAN = Καναδάς, CZ = Τσεχική Δημοκρατία, FR = Γαλλία, GER = Γερμανία, China = Κίνα, CH = Ελβετία, IT = Ιταλία, JP = Ιαπωνία, NL = Ολλανδία, SE = Σουηδία, UK= Ηνωμένο Βασίλειο, US = Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής